

Stand by America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 111.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, SEPT. 24. 1919.

LETO XXII. — VOL. XXII.

Italijanska vlada bo skoro padla.

Hrana in obleka se lahko začne pošiljati v domovino.

Apel na predsednika Wilsona glede stavke

Delavci bodo zmagali v štrajku, je splošno mnenje vseh.

Tajni avstrijski spisi dani v javnost.

Rim, 23. sept. Kriza v italijanskem ministerstvu narasča Gabriele d'Annunzio je s svojim nastopom na Reki spravljal vsa laško vlado v skrajno kritičen položaj. Laški kralj je odgodil zasedanje parlamenta do sobote, medtem pa je sklical kronski svet, da se posvetuje z ministri kaj je treba ukreniti. Iz vojaških in mornarskih krogov se naznanja, da se upori ponavljajo v italijanski armadi in mornarici. Častniki in moštvo obožujejo d'Annunzija, in vlada ne more ukreniti nobenih korakov napram uporni posadki v Reki. D'Annunzio je razposlal razglas, v katerem pravi da italijansko ljudstvo zahteva priklopitev Reke Italiji. Kot se poroča v London, je italijanska vlada apelirala na zaveznike, da pošljejo močno armado, pri kateri ne bo italijanskih vojakov v Reko, da izžene od tam d'Annunzija. Toda ameriško brodogradništvo, ki se nahaja v Jadranskem morju, ni hotelo narediti nobenih korakov, dokler ne dobi iz Washingtona tozadnja direktna poročila. Jugoslovanske čete so se hotele izkrcati v Dalmaciji, toda bile so baje od Italijanov odbite. Italijani so od Reke severno udili za sedem milj v jugoslovansko zemljo.

Kar so rojaki tako željno pričakovali, ne samo v Clevelandu, ampak po širni Ameriki, je sedaj omogočeno. Druga pošiljatev zabojev ali kiš je odobrena, in z vladno pripomočjo bo šlo vse v redu naprej. Storili so se vsi potrebni koraki, da bo pošiljatev varna, garantirana, zavarovana in da se dostavi vsakemu posamezniku, na katerega je naslovljena, kakor pri prvi pošiljati, le da upamo, da se bo sedaj vse delo veliko hitreje izvršilo kot prej. Za danes naznanjamo sledeča pravila glede pošiljatev: Če hoče biti red in odgovornost za pošiljatev ter garantirati vsem zadovoljnost, se moramo ravnati po gotovih pravilih, katere je naredil zato izvoljeni odbor, katerega je narod postavil, in ki je dobil vse potrebne informacije od vlade in parobrodskih družb. Glavna zapreka, da se parnika ne more dobiti, kot pri prvi pošiljati, je odstranjena. Parnik je na razpolago. Urejeno ni še vprašanje poštnine, kar se bo pa tudi naznanilo tekom sedmih dni, ko se odloči o tem v Washingtonu.

Toraj, čas za naročiti zaboje je do 6. oktobra do 8 zvečer pri zgoraj omenjenih uradih. Kdor prej naroči, prej dobi zaboje. Sprejemalo se bo, pod gotovimi pogoji, pošiljatev iz vseh krajev Amerike. V ta namen so obveščene razne naselbine iz Clevelanda ki do bijo vsa nadaljna potrebna pojasnila. Posamezni člani lahko pošljejo zaboje direktno v New York na določeni naslov, kar se naznanja pozneje, in do New Yorka plača stranka sama, a iz New Yorka naprej, se odračuna denar v Clevelandu. Natančneje o tem pozneje. Pričakuje se, da najkasneje odplave parnik 25. novembra, če mogoče prej, na vsak način pa bodo pošiljatev doma ob Božiču ali novem letu.

V odbor, ki ima v oskrbi vse pošiljatev se je zvolilo 30 mož in žen, in sicer je predsednik L. J. Pirc, tajnik Fr. Hudovernik, blagajnik A. Grdina. Vsa pisma in denarne pošiljatev se pošiljajo na tajnik 1052 E. 62nd St.

V Clevelandu je dospel John B. Lennon, zastopnik United States Department of Labor, ki ima od vlade nalogo paziti na štrajk jeklarskih delavcev ter zasledovati vse dogodke. Voditelji štrajka pričakujejo, da bo predsednik Wilson v kratkem sam posegel v štrajk. To je označil tudi H. W. Raisse, unijški organizator, ki je v svojem govoru dejal: "Ameriška vlada ne bo dolgo mirno trpela, da bi jeklarski magnet zapirali tovarne in tako uničili industrijo. . . . Lennon se ni hotel izjaviti kakšna naročila je prenesel s seboj od vlade. Govori se, da se bodo začeli dogovori med unijškimi voditelji vladnimi zastopniki in med zastopniki kompanij, pri katerih se bo skušal doseči sporazum. Unijški voditelji sami bi radi videli, da se štrajk čimprej poravnava v korist delavcem. Raditega bodo voditelji naslovili drugo pismo na predsednika Wilsona, v katerem ga pozivljejo na hitro rešitev štrajka.

Kolikor se more presoditi je približno 2000 Slovencev in Slovenk na štrajku v Clevelandu za jedno z drugimi delavci. Zaprtja je tudi tovarna Lake Erie Iron Co. kjer dela stotine Slovencev. Splošno je položaj štrajka sedaj sledeč: V Clevelandu je na štrajku več kakor 18.000 mož, 16 tovarne je zaprtih. Unijški voditelji pravijo, da jih bo kmalu 25.000. Poslovodje raznih tovarne pravijo, da se ne bodo dogovarjali z unijškimi voditelji. Lake Erie tovarna trdi, da so unijški delavci prelomili kontrakt. Po vsej Ameriki je sedaj na štrajku 284.000 jeklarskih delavcev izmed 500.000 ki so zaposleni v teh industrijah. Delodajalci pravijo, da Amerikanci večinoma hodijo na delo, a tujci, ki niso državljanji, so na štrajku, kar pa nikakor ni vrjetno, saj so vendar Amerikanci voditelji vsega štrajka. V Farrell, Pa. je prišlo do žalostno posledic štrajka. Prišlo je do spopada med delavci in državno policijo. Ena stranska dolži drugo. V splošnem meteu za ta bila ubita dva delavca, več ranjenih in 5 konstablerjev. Najmanj 100 delavcev je dobilo večje ali manjše poškodbe, ko so konstablerji a konji zajezili v množico, ki se je nahajala pred tovarno. Konstablerji so streljali, a iz množice so leteli kamni in steklenice. V Chicagi je 95 procentov na štrajku, kompanija pa trdi samo 20 procentov. Predsednik jeklarskega trusta, Gary, se je izjavil, da nima ničesar povedati. V Philadelphiji je položaj normalen. V Buffalu je 70 procentov delavcev na štrajku. V Betlehem, Pa. je 35.000 delavcev odložilo štrajk, dokler se ne dogovorijo s kompanijo. Senator Kenyon namerava upejlati vladno preiskavo o štrajku. V Youngstown počivajo vse tovarne, razven dveh. 32.000 delavcev na štrajku. V New Castle je bilo sedem delavcev ranjenih v spopadu. V Sharon jih je bilo sto ranjenih, in en delavec, ki je šel na delo, je bil pozneje najden ubit v svoji hiši. V Clevelandu se štrajkarji obnašajo dostojanstveno in uzorno. Ogromno zborovanje štrajkujočih se je vršilo v Brookside parku. Toda nihče izmed govornikov ni vedel kako dolgo bo štrajk trajal. Unijški govorniki so rekli: "Mi ne vemo ničesar, bosi ne vedo ničesar in možje sami ne vedo kako se bo ta stvar končala. V American Steel & Wire Co. se nikjer nič ne dela. Edine dve jeklarski tovarni, kjer se delo vrši so: Empire Rolling Mills in Union Rolling Mills. Mnogo delavcev se je v ponedeljek priglasiilo, da bi delali, toda njih tovarni so jim razložili, kaj je njih dolžnost, da se morajo skupaj boriti, da dosežejo kar so njih pravice, in delavci so se vrnil domov. Unijški voditelji so protestirali pri županu Davisu, da Otis Steel Co. impartira skebe v mesto. Kompanija se je izjavila, da to ni resnica. Jeklarske delavce v Lorainu in Elyria delajo, toda unijški voditelji pravijo, da bo tudi tam delo ustavičeno. Impozantno je bilo zborovanje štrajkarjev v Brookside parku. Skoro 20.000 delavcev je bilo navzočih. Nobenega nerada ali nemira. Edini policist, ki je prišel blizu, je bil neki saržent, ki je nadziral permit za javni shod. Eden izmed glavnih govornikov za štrajkarje je bil znani, priljubljeni češki župnik Rev. Chalubka, ki je z veličastnim glasom povedal delavcem, da so na pravičnih tleh, da se borijo dostojanstveno in resno, toda vztrajno za svoje pravice, in če bodo mirni in vstrajni, mora biti zmaga njihna. Drugi govorniki so povdarjali: Delavci vztrajajte. Danes je doba jekla in železa. Vi ste delavci jeklene in železne industrije. Civilizacija ne more napredovati brez jekla, jeklene industrije ne more poslovati brez delavcev. Zmagati bomo, ker nas potrebujejo. Edino orožje, s katerim se bomo oborožili so svinčniki. Čas je, da smo zaklicali stoj jeklarskim magnatom. Dokler nam car jeklene industrije, Gary, ne prizna pravice, da se smemo organizirati, toliko časa bomo vztrajali." Konvencija premogarjev, ki zboruje v Clevelandu, je sklenila, da se ne udeležijo štrajka iz simpatije napram jeklarskim delavcem. Premogari ne bi mnogo pomagali jeklarskim delavcem, če bi šli na štrajk. Jeklarske kompanije so se zavarovale za vse slučaje izgredov ali poškodovanja njih lastnine. Nad \$100.000.000 zavarovalnine so dvignile kompanije zadnje dneve.

Dunaj, 23. sept. Sedanja avstrijska vlada je obelodanila arhive prejšnje cesarske avstrijske vlade, ki se tičejo glede povzročiteljev vojne. Iz teh arhivov je jasno razvidno, da je bil povzročilec vojne tedanji avstrijski zunanji minister Berchtold. Dne 7. julija, 1914, se je vršila konferenca vseh avstrijskih ministrov, pri kateri je bil navzoč tudi ranjki Franc Jožef. Na tej konferenci se je sklenilo vojno proti Srbiji. Grof Berchtold je takoj potem ko se je konferenca začela, predlagal, da se napove vojna Srbiji. Nadalje je predlagal, da se Italiji plača odškodnina, ker se jo ni vprašalo za svet. Toda ogrski ministri predsednik Tisza je protestiral in zahteval, da se podvzamejo diplomatski koraki predno se začne z vojno. Le v skrajnem slučaju naj se prime za orožje. Toda grof Berchtold je nato odgovoril: "Sedaj je pravi trenotek, da uničimo Srbe, kajti Nemčija je pripravljena in nam bo pomagala." Ko je pa Tisza dejal, da zna iz tega nastati splošna evropska vojna, je odgovoril Berchtold: "Položaj je za nas tako ugoden, da bi bili norci, če ne bi začeli vojne." Dokumentu je pridana pripomba od cesarja Franc Josipa, ki izjavlja, da je čital protokol in se popolnoma strinja z njim.

Detektiv Kohanek je aretiriral Grka Andreas Tarteff, ki ima kavarno na 2425 St. Clair ave. Grk je dobil neko dekle, Katarino Krajev iz Lorain, O, kateri je obljubil \$12 na teden plače. Toda že tretji dan je prisilil Grk dekle, da si na drug način služijo svoj denar. Sledila je aretacija.

Umrl je Frank Petrovič, stanujoč na 6108 Glass ave. v starosti 40 let. Pokojni je bil bolan že nekaj časa nad dve leti, žena mu je umrla pred 6 leti. V družini ostanejo še 4 otroci, za katere se bo zavzel dobrosrčni rojak Anton Vehar. Pokojni je bil doma iz vasi Vrdenc, f. ra Horjul. V Ameriki je bil 18 let. Pogreb ranjkega se vrši v sredo jutraj. Naj počiva v miru!

V ponedeljek so našli ob jezeru in 40. cesti truplo dečka, starega okoli 14 let, in ne more se iznajti, h kateri družini je fant pripadal. Truplo je moralo že dalj časa ležati v vodi. A. Grdinova ambulanca ga je odpeljala v mestno mrtvašnico.

Profesor W. F. Roberts se je v svojem predavanju pri Y. M. C. A. izjavil, da posledica prohibicije je velika nemoralnost v Clevelandu. Prej so možki se zbirali v gostinjah, kjer so se zamudili, toda sedaj, ko nimajo v saloonih ničesar iskati se zatekajo v druge prostore, in nemoralnost v Clevelandu je začela dvigati svojo glavo. In kdor temu ne vrjame, naj pogleda v policijske rekorde. Število pijancev se je zmanjšalo, toda število oseb, aretiranih radi nemoralnosti se je podvojilo.

V Clevelandu se je začela kampanja, da se nabere za Rooseveltov spomenik pol milijona dolarjev. Če bi se pa pobiralo milodare za morebitne sirote, otroke brez staršev, bi se pa težko nabralo pol stotaka!

NE BO SPREJEL KRALJA.

Milwaukee, 23. sept. Župan tega mesta, William Hoon je odklonil sprejeti belgijskega kralja, ko pride slednji v Ameriko. Sprejemnemu odboru je poslal sledeče pismo: Prosim ne zahtevajte od mene, da sprejem kakega kralja, cesarja ali carja. Kadar ljudstvo v Milwaukee voli župana, ga ne voli za to, da sprejema kralje. V peklo z njim!

JUGOSLOVANI V WASHINGTONU.

Washington, 23. sept. 18 narodov je dosedaj sklenilo poslati svoje delegat v Washington, ko se 29. oktobra zbere v tem mestu delavska konferenca vseh narodov. Med drugimi državami je tudi Jugoslavija sklenila poslati delavske delegate na konferenco v Washington.

UNIJA LAŠKIH ČASTNIKOV.

Iz Rima se poroča, da so višji častniki od majorja navzgor ustanovili veliko unijo v svrhu, da se borijo za svoje interese. Predsednik unije je general-major Capri. Unija šteje že nad 1000 bivšjih majorjev, polkovnikov in generalov. Vsi ti častniki so bili za kazen odslojeni iz armade, ker so zakrivila laški poraz pri Kobaridu, ko je bila laška armada sijajno tepena in vržena nazaj.

Za \$50 je kupila Mrs. Louise Beck, 6712. Schaefer ave. na mestni tržnici preteklo soboto raznega volnega blaga. Komaj je vlekla blago in prišla do ceste, ko se ji ponudi neki sofer, da ji podelje blago domov za 35c. Vsa vesela mu da ženska 35c in zaboje, toda sofer jih ne denes ni pripeljal in jih ne vrne.

The Monaghan Co. v Lakewoodu je iskala soferja za tovarni avtomobil. Oglasil se je sofer, katerega so poslali takoj z velikim naročilom v Akron, toda otedaj ga še ni bilo nazaj, niti ni dospel v Akron. Izginil je s truckom vred.

Solski odbor naznanja, da hodi premalo otrok v šole. Narastek od lanskega leta je letos samo 3900 otrok, dočim je normalni prirastek 7000 otrok. Solski odbor je mnenja, da je mnogo dečkov in deklic zapeljanih od visokih plač v tovarnah in gredu na delo, dasi bi morali postavno hoditi še v šole. Solske oblasti bodo preiskale te razmere, in stariši bodo kaznovani, če odtegnejo otroka šoli in ga pošljejo v tovarno, če otrok še ni dosegel postavnega leta.

Bivšim delegatom 3 redne konvencije SDZ se naznanja, da je obris slik gotov in si slike vsakdo lahko ogleda v pisarni Zveze. Cena slik je \$1.50. Kdor želi sliko, jo mora plačati vnaprej, ko naroči.

Mrs. Murphy, 1418 E. 63rd St. je hodila v vozu ulične železnice, pa se je spodtaknila, kar je povzročilo, da se je vgriznila v jezik. (Seveda se ne sme nikakor reči, da bi bil jezik kaj predegl.) Zato je tožila kompanijo, ker je povišala plače in se je les podražil, kar vsakdo ve, kdor ga kupuje.

Zaboje mora naročiti vsakdo, kdor hoče blago poslati v domovino, pri sledečih: V uradu Slovenskega Stavbinskega in Pos. društva, 6311 St. Clair ave. v Collinwoodu; Pri Anton Mervar, 15218 Holmes ave. in Newburg, O., pri Jakob Janchar, 3600 E. 81st St.

Smo pri teh morete naročiti zaboje, ki morajo biti natančno taki kot so predpisani. Zadnji čas, da naročite zaboje je do ponedeljka, 6. oktobra. Po tem dnevu ne dobite nobenega zaboja več. To pa raditega, ker moramo delovati natančno po programu radi odhoda parnika. Pri prvi pošiljati ni bilo določeno, kdaj odplave parnik, in se je lahko stvar zavlačevala, sedaj pa je določen čas za odhod parnika, in do istega dneva mora biti nepreklicno vse v redu, sicer zaboji ne gredo naprej.

Toraj, čas za naročiti zaboje je do 6. oktobra do 8 zvečer pri zgoraj omenjenih uradih. Kdor prej naroči, prej dobi zaboje.

Sprejemalo se bo, pod gotovimi pogoji, pošiljatev iz vseh krajev Amerike. V ta namen so obveščene razne naselbine iz Clevelanda ki do bijo vsa nadaljna potrebna pojasnila. Posamezni člani lahko pošljejo zaboje direktno v New York na določeni naslov, kar se naznanja pozneje, in do New Yorka plača stranka sama, a iz New Yorka naprej, se odračuna denar v Clevelandu. Natančneje o tem pozneje.

Pričakuje se, da najkasneje odplave parnik 25. novembra, če mogoče prej, na vsak način pa bodo pošiljatev doma ob Božiču ali novem letu.

V odbor, ki ima v oskrbi vse pošiljatev se je zvolilo 30 mož in žen, in sicer je predsednik L. J. Pirc, tajnik Fr. Hudovernik, blagajnik A. Grdina. Vsa pisma in denarne pošiljatev se pošiljajo na tajnik 1052 E. 62nd St.

Na Erimorsko in v kraje, katere imajo zasedene Italijani, se ne bo sprejemalo naročil, ker se ne more dobiti absolutno nobene garancije proti Lahom. Omenjamo pa, da se lahko po pošti pošlje v te kraje do teže 11 funtov, dočim se v Jugoslavijo po pošti ne more ničesar poslati.

To so navodila, ki so sedaj v veljavi. Od časa priobčima druga navodila, ki so potrebna. Predvsem ja, rojaki, kar se dela, se dela za narod, in možje in žene, ki so pri tem delu, imajo obilico dela, napora, težav in žrtev ter stroškov. Vsaka stvar, ki se da v javnost, je dobro premišljena ter ni zastoj rečena. Nema lo odgovornost so si ljudje nakopali na glavo, toda če bode sledili in zaupali, lahko rečemo, da bo to največja pošiljatev darov ameriških Slovencev pomanjkanja trepičem rojakom v stari Jomovini.

Dva roparja, Matt Reidy in Andrew Lewis, ki sta v Clevelandu vlomila v več privatnih stanovanj, sta bila v torek obsojena na do smrtno ječo.

Councilman Damm je vložil pri ponedeljkovi seji mestne zbornice resolucijo, da začne vlada nemudoma preiskovati poslovanje telefonskih družb. Kot znano je telefon v Clevelandu pod ničlo, in vse pritožbe so zaman.

10.000 bivših vojakov ameriške armade se je vpisalo v "American Legion", organizacijo dosluženi vojakov, ki se bori za njih koristi.

Štirje dečki, ki so metali kamenje v okna ulične železnice, so bili odvzeti starišem po policiji in od sodnika poslani za nedolga časa v poboljševalnico.

PRIPOROČILO.

Spodaj podpisani slovenski stavebenik, kontraktor se priporoča Slovincem za vsakovrstna gradbena dela, najsibno nova ali popravila okoli vašega posestva. Vsako delo zvršim z največjo natančnostjo, točno, po vašem oku su in po nizki ceni. Slovinci, pri katerih sem delal, me dobro poznajo in so bili vselej z menoj jako zadovoljni.

Priporočam se tudi vam za dobro postrežbo v tej stroki. Kadarkoli potrebujete kontraktorja, obrnite se do mene jaz bom na mestu in storil delo v vašo zadovoljnost.

John Pavlič,

6206 Edna ave. Princeton 2184 W. (x99)

POZOR!

Jugoslovanski trgovci v Ameriki.

"Prva Ameriška Jugoslovanska Export in Import Korporacija" v Chicagu išče pet sto trgovcev z manufakturnim blagom, Srbov, Hrvatov ali Slovincem, ki bi želeli biti zastopniki omenjene korporacije v Ameriki. Njih delo bi bilo da vsako v svojem mestu, pošilja zaboje z blagom v staro domovino, kakor jih narod naroči. Prasijo se vsi trgovci, da se nemudoma javijo pisмено na spodaj označeni naslov.

Zastopniki se javijo in prejmejo zastopstvo za našo korporacijo, dobijo vsa navodila in pogledu odpreme teh zabojev, kakor tudi pooblastilo za njih delo. S tem se daje prilika v prvi vrsti našemu trgovcu, da prodaja svoje blago našemu narodu, a v mestih kjer ni naših trgovcev, se bo dala ta pravica najbolj zanesljivemu trgovcu, ki ni Srb, Hrvat ali Slovenec.

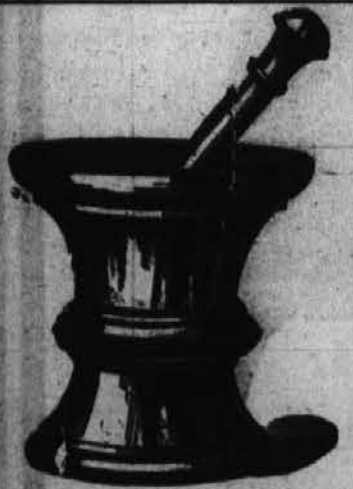
First American-Jugoslav Export-Import Corporation

29 SO. LaSALLE ST. CHICAGO, ILL.

John Milosevich, preds.

Adam J. Damm je kandidat za councilmana 23. warda na demokratičnem tiketu in se priporoča Slovincem.

MI VZAMEMO v plačilo Liberty bonde v polni vrednosti na lote, v novi naselbini, ki so blizu šol, cerkev in vseh ugodnosti. Na lotih je speljan vodovod, tlak, lepa drevesa, itd. Mi vam pomagamo, da si zgradite lasten dom. Vprašajte pri Frank Mertič, 1369 E. 53rd St. (111)



National Drug Store!
SLOVENSKA LEKANA
Vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

KJE

dobite najboljši sladolek in mehke pijače?

V lekarni

F. BRAUNLICH,
1353 E. 56th STREET
vogal St. Clair Ave.

Točna postrežba.

NAROČITE DREVESA

sodaj, da lahko sadite. Prihranite si denar s tem, da pošljete svoje naročilo v naš urad, 6119 St. Clair ave. za našo število, ali za okras okoli hiše, za gradnjo in cvetic. Vsa naročila pošljite na Irving Darling and Son, 6119 St. Clair ave. Mi garanciramo, da če se posušijo, dobite drugo. (111)

Dobro zdravilo za žane.

To je kar se lahko reče ano od najboljših znanih priprav, ki se jih porajajo poslužiti trpeče žane in delata kot sredstvo za hitro in trajno od pomoč v svojih izkušnjah nerednosti, ki se tičejo svojega spola. Ima tega zdravila je

Severa's Regulator

(Sevarov Regulator) in prostor kjer ga dobite je v vseh lekarnah. Seveda morate zahtevati pravega in odkloniti vse ponarede, kajti le na ta način ste lahko sigurni, da dosegate najboljši in najhitrejši vseh. Cena \$1.50 in 50 centov.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Adam J. Damm je kandidat za councilmana 23. warda na demokratičnem tiketu in se priporoča Slovincem.

POZOR! PLUMBING!



Ako rabite v hiši zanesljivega delavca za vsakovrstno plumbersko delo, potem se oglasite pri vašem starem, dobro znanem prijatelju

Geo. A. Lorentz,
6203 Superior ave.

Sprejemam vsakovrstna popravila, postavljam kopalnice, vsakovrstne sinke, boilerje na paro, za vročo vodo toilete in najnovejše vrste fornese.

CENE NIZKE IN DELO GARANTIRANO!
Bell Phone Rosedale 5224
Princeton, 1319 W. (x25)

Central 4058 W Prospect 2699

M. Jung

AGENTURA ZA PAROBRODNE LISTKE IN POŠILJANJE DENARJA.

2403 ST. CLAIR AVE.

Pošiljamo denar na vse strani sveta po najnižjih dnevnih cenah. Zastopnik za The First National Bank, Cleveland, Ohio.

SOBA SE ODDA v najem za snadnega fanta. 5409 Standard ave. zgotaj. (111)



PODPIRAJTE DOMAČINA.

Spodaj podpisani Jugoslovani se priporočam vsem Slovincem in Hrvatom za vsakovrstna plumberska dela, kakor upeljavanje toilets, sinkov, boilerov, in tako dalje. Vse delo izvršujem v vašo popolno zadovoljnost in garantirano, po zmernih cenah. Priporočam se vsem rojakom v obilna naročila. Podpirajte domačega človeka, ki vam pošteno postreže.

NICK DAVIDOVICH,
6620 St. Clair ave.
Tel. Princeton 1173 W.

M. F. Intihar

Javni notar

Zavarovalnina proti **OGNJU.**

15712 Waterloo Road
Tel. Wood 187 R

FRANK E. WILKE,
ODVETNIK
Se priporoča Slovincem in Hrvatom.

Odprto zvečer od 7-8.
205 Yale Bldg. St. Clair & E. 82 St., 8115 St. Clair Ave.
Tel. Rosedale 3975

NAPRODAJ JE HIŠA na 71. cesti, ima 18 sob, za tri družine, vsaka 6 sob, lot 55X92, troje stranišč in trije furnesi, za vsako družino posebej. Cena \$19000. Za plačilne pogoje se vpraša na 1415 E. 30th St. (112)

NAZNANILO.

Odprl sem novo urejeno krojačnico in izdelujem vse, kar spada v krojaško obrt, t.j. čiščenje, likanje in krpanje oblek, kakor tudi izdelovanje novih oblek po najnovejšem kroju ter se toraj priporočam cenjenim rojakom v obilen obisk.

Kristijan Lazar,
1100 vogal E. 63. ceste in Glass ave. (Wed. 139)

DELO DOBI dobro dekle za splošno hišna dela. Dobra plača. A. Landy 512 E. 152nd St. (111)

Dr. J. B. ZUPNIK,

Slovenski **ZOBOZDRAVNIK.**

6127 St. Clair Ave.
Nad Grdinovo trgovino.

Uradne ure
8:30 zjutraj do 8. zvečer

Adam J. Damm je kandidat za councilmana 23. warda na demokratičnem tiketu in se priporoča Slovincem.

Farme! Farme!

Naznanjam vsem cenjenim Slovincem, da sem se preselil iz 1086 Addison Rd. Cleveland v Painesville Ohio kjer imam svojo farmo, na kateri živim bolj zadovoljno kakor pa v mestu.

Zatorej tem potom priporočam vsem, ki ne živijo popolnoma zadovoljno v mestu, naj se obrnejo na mene. Tu v obližju imam naprodaj vsakovrstne farme, velike in majhne, od 45 do 180 akrov, z vsem kmetijskim orodjem in živino ter poslopjem raznovrstne cene. Zamenja se lahko tudi za hišo v mestu. Že več Slovincem je tukaj in so zadovoljni. Pišite mi in vas pridem iskat, da si ogledate.

Lahko pa tudi se pripeljete s Shore Line karo do Painesville. Izstopite pri Parmey hotelu, pokličite na Long distance telefon LAROY 69, Mike Udovich. Jaz vas pridem vsak čas iskat.

Rojaki, kmetija je še vedno najvarnejša banka, v katero lahko vložite vaš denar, in iz katere se lahko živite, ne da bi se bali krize, štrajka ali kakega bosa.

Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na mene.

Mike Udovich,

R. D. No. 5. Box 46

PAINESVILLE, OHIO

NAZNANILO in PRIPOROČILO.

Naznanjava cenj. občinstvu, da sva odprla krojačnico pod imenom.

Perme & Okorn

6724 ST. CLAIR AVENUE

Priporočava se cenjenim rojakom za obila naročila. Dobro delo. Nizke cene, postrežba točna in uljudna.

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu v Collinwoodu naznanjava, da sva kupila dobro urejeno trgovino

grocerija in mesnica,

Na 14516 Sylvia ave.

V zalogi bodeva imela vedno sveže kakor tudi prekajeno meso, domače klobase, šunke, itd. Grocerijsko blago bova prodajala vedno po zelo ugodnih cenah.

Postrežba točna in zanesljiva. Priporočava se rojakom za obilen obisk, dobro znana rojaka

Toni in John Kadunc

14516 Sylvia ave, Collinwood, O.

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK.

ENA NAJSTAREJSIH BANK, KI STOJI POD STALNO RDZAVNO KONTROLO. RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE S POLNO GARANCIJO. PRODAJA VOZNE LISTKE ZA VSE ČRTE PO ORIGINALNI CENI.

IZVRŠUJE VSE ZADEVE V STAREM KRAJU. Ki želi potovati v staro domovino, ki želi poslati denar ali kateri ima opraviti katerikoli zadevo v stari domovini, naj se obrnejo na našo banko, ki služi svojim rojakom že preko 25 let v popolno zadovoljstvo, pošteno in sigurno. VSESTRANSKA NAVODILA IN POJASNILA dobi vsakdo takoj v materinskem jeziku.

Henry J. Schnitzer State Bank
141 WASHINGTON ST. NEW YORK, N. Y.

SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD IN TOČNA POSTREŽBA Z BOLNISKIMI VOZLI.



Cenjenim rojakom in društvom se priporočamo za vodstvo po grebov. Točna, lepa in poceni postrežba v vseh slučajih. Na razpolago imamo udobne bolniške vozove za prepeljavanje bolnikov iz bolnišnice ali v bolnišnico. Odprto noč in dan, dobite nas lahko vsak čas.

Se priporočamo naklonjenosti rojakov.

ZAKRAJŠEK & KAUŠEK

slovenska pogrebna in balzamista. 1105 Norwood Rd. naspr. sl. cerkve sv. Vida

PRINCETON 1735 W

ROSEDALE 3983



Velika Razprodaja

Sive kuhinjske posode

OD 24. SEPTEMB. DO 30. SEPT. 1919.

PO ZELO ZNIŽANIH CENAH:

od 10c do 85c



Pridite zgodaj, da dobite prvo izbero, kajti v zalogi imamo le kakih 150 komadov.

Ne pozabite naše druge oddelke, v katerih lahko dobite karkoli rabite po najnižjih cenah.

NE POZABITE DNEVA, 24. SEPT. DO 30. SEPT. '19.



GRDINA & CO.

6127 ST. CLAIR AVE.

O. S. Princeton 1275 K

Odprto od 7:30 zjutraj do 8. zvečer vsak dan.



Suknje, Obleke, moške ali ženske, Čistimo, da izgledajo kot nove.

Popravljamo tudi stare obleke po novejši modi. Vam se dobro izplača potrošiti nekaj denarja na vaših starih oblekah, ker nove so drage.

Mi smo vedno najbolj pripravljeni vam postreči v vseh potrebah, pri oblekah bodi si fina nova po vaši meri izkrojena, ali pa staro čistiti, barvat ali popraviti.

Pripravite si sedaj vašo jesensko obleko in suknjo, ne odlašajte do takrat, ko je bo treba obleči.

MI IZDELUJEMO FINE OBLEKE. ČISTIMO, BARVAMO, PRENAREDIMO IN ZAKRPAJAMO STARE.

THE FRANK'S DRY CLEANING COMPANY

1361 E. 55th ST. ZRAVEN ST. CLAIR AVE.

Nasproti Lake Shore Banke

HANS IZ ISLANDA,
Roman

Naenkrat pa se volk močno stresel po celem telesu, potem pa mirno obleži. Zadnja iskra življenja je izhlapela iz telesa.

"Tu ležiš sedaj mrtev, stari volk," reče mali Hans, ki ne prestando z nogo suva v volčje truplo. "Mogoče si misliš, da v resnici ostaneš pri življenju, potem ko si se srečal z menoj? Nič več ne boš s pritajenim korakom bežal po mehkelem snegu in sledil tvojemu požrešnemu plenu, katerega izvohaš že od daleč. Postal si hrana volkov, tvojih bratov ali pa jastrebov. Požrl si marsikatero potnika, ki se je zgubil v globinah okoli Mioskega jezera; vse tvoje življenje ni bilo družega kot neprestan rop in pobljanje. Sedaj si pa dobil plačilo; našel si volka, ki je močnejši od tebe. Mrtev si in nič več ne boš požiral mož. Neumen si bil v resnici, volk, ker si prišel meni na pot. Če bi vedel, bi se gotovo umaknil. Pomilujen tel!"

Potem pa dvigne oster kamen, poklekne poleg gorkegatrupla volka, zlomi kosti v sklepkih, odreže glavo od ostalega trupa, potegne kožo s trupla od glave do nog z isto mirnostjo in lahkoto kakor bi odpenjal svojo lastno suk-njo, in v prihodnjem trenutku, kot bi trenil, ni bilo ničesar več puščenega od strahovitega Mioskega volka, ki je bil dolgo časa groza vsemu prebivalstvu v okolici, kot kup sivo-rudečega mesa, iz katerega je tekla črna kri. Hans pa vrže svojo trofejo preko ramen, na katerih je bilo mnogo ran, prizadetih od ostrih volkovih zob, in iz katerih je kri tekla skoro v curkih, ne da bi se Hans kaj zmenil za to.

"Potreba me sili," mrmra Hans sam s seboj, "da se oblačim v kožo divjih zverin. Človeška koža je pretenka, da bi me varovala pred mra-

zom." V tem pogovoru s seboj je Hans popolnoma pozabil na medveda. Ogrnjen s krvavo volčjo kožo je še vedno ogledoval mrto truplo, in v notranjosti mu je igralo zadovoljstvo, ker je bil zmagalet v boju z divjo zverino. Medved pa, ki je brez dvoma postal nepotrpežljiv, ker mu gospodar ni dovolil udeležiti se boja z volkom, je medtem počasi se približal drugemu predmetu, ki je ležal v senci kota dvorane, in katerega smo omenili v začetku tega poglavja. Kmalu se začuje pokanje kosti spremljano z lahkim toda boleznim zdiho-vanjem od prostora sem, kjer je ležal dotični predmet. Hans je začutil šum in se obrnil.

"Prijatelj," kriči Hans v grozečem tonu, "ah, ti ničvredni prijatelj! Kaj zopet počenjaš! Tako pridi sem!" Potem se pa Hans sklone in pobere ogromno skalo, katero zažene proti medvedovi glavi. Zver, ki je bila najbrž občutno zadeta od udarca, nevoljna zapusti svojo žrtev, katero je začela drobiti, in se plazče približuje nogam svojega malega mojstra, spotoma lizajoč svoje okrvavljene tace, tupasem dvigajoč ogromno glavo, kot bi hotela zver prositi odpustanja svojega mojstra za delo, katerega je izvršila proti njegovemu povelju.

Potem pa se je pričelo med pošastima — kajti ime pošast se pravtako prileže stanovalcu Arbarskih razvalin, divjemu Hansu, kot medvedu — posebne vrste pomenkovanje, izražamo v rjovenju. Hans je rjovel z izražom jeze in avtoritete, medved pa kot bi se hotel oprostiti in popolnoma podati svojemu mojstru, vedoč, da ga je razžalil.

"Tu, ali vidiš!" reče konečno Hans, ko pokaže s svojimi zakrivljenim prstom na razmesarjeno truplo volka, "tu je tvoja žrtev, nad kate-

ro se lahko spraviš, kar je pa mojega, pusti pri miru." Medved se v resnici približa mrhovini volka, katero lahko povoha, nakar nemudoma stresel z glavo, kot bi bil jako nezadovoljen, in obrne svoje oči proti možu, ki je bil na vsak način njegov gospodar.

"Že razumem," nadaljuje Hans, "volčja mrcina je preveč mrtva za tebe, dočim pričakuješ, v drugi mrcini še vedno življenja. Refinirana in mehkočutna zverina si, prijatelj, in v goltanec ti ne gre vsaka mrcina, in v tem si precej podoben možu; navajen si, da tvoja žrtev obdrži življenje v sebi toliko časa, dokler je ne začneš trgati kos za kosom; zaljubljen si v žrtev, ki umirajo v trenutku, ko si pripravljen, da jih požreš, in gotovo nisi vesel, razven če tvoja žrtev trpi v tvojem objemu največje muke. Ha, saj smo vsi enaki, kaj ne, prijatelj medved? Misliš, da sem jaz človek? Kaj še, jaz sem kaj več kot ta slabotni rod, ki hodi po svetu in se imenuje gospodarja narave: divja zver sem baš kakor ti, prijatelj. Ah, kolikokrat sem že mislil in želel, da bi mogel govoriti z menoj, kakor govorim jaz s teboj, prijatelj medved; radi bi vedel, če tudi tvoja duša poskakuje veselja, znano veselje, ki mene navdaja, kadar vidim žrtev trepetati v zadnjih trenutkih. Račveden sem, če ti občutiš isto. Toda ne, ne želim, da bi govoril z menoj, kajti potem bi me tvoja govornica spominjala na ljudi, katere sovražim kot ne morem trpeti njih govornice. Da, da, renči, rjovi pred mojimi nogami z rjovenjem, ki navda s strahom vsakega zpuščenega pastirja, ki se nahaja pri svojih čredi v gorah. Tvoje rjovenje je nebeška glasba za mene, kajti izdaja mi, da je to glas prijatelja, ki je sovražnik mojega sovražnika. Kdor je tvoj sovražnik je tudi moj, in tako sva v nevar-

nosti vedno zjedinjena in pomagava eden drugemu. Poglej me, prijatelj, dvigni glavo; daj da tvoj jezik polize moje roke, kajti tvoj jezik je tolikokrat srkal človeško kri, kot so jo moje roke prelivale. Tvoji zobje so beli kakor moji, in najina krivda gotovo ne bo, če ne postanejo rudeči kakor novo odprta rana; pomni pa, prijatelj, da kri vselej umije kri. Več kot enkrat sem opazoval iz svojih skritih duplih, kamor se ne drzne nobena človeška noga, kako so dekleta iz Kiolna ali Elmo kopale svoje drobne, bele nožice v gorskih hudournikih in prepevale s sladkim glasom najlepše melodije, toda kaj meni mar bele dekličje nožice, ko ljubim tvojo kosmato kožo in tvoje hripavo renčanje bolj kot najlepše melodije slabotnega sveta in tica, ki so pokrita z rožicami; kdo se boji belih dekličskih nožic bolj kot pa tvojega divjega rjovenja?"

Ko je Hans spregovoril te besede in z roko božal silnega medveda, ki se je vrgel na tla pred svojim mojstrom ter se igral z njim in mu skazoval vsakovrstno naklonjenost, prav kakor mali hišni psiček, ki uprizarja pred zofo svoje gospodinje razne umetnosti, katerih se je naučil.

Še bolj čudna pa je bila neke vrste inteligenca, s katero je navidez sledil besedam svojega mojstra. Tupasem je medved napejal ušesa, kadar mu je Hans kaj zapovedoval, zdajpazdaj je nevoljno ali prijazno zarenčal, in zdelo se je, da razume v svoji naravi skoro vsako besedo, katero je spregovoril njegov divji mojster.

Dalje prihodnjic.

HIŠE NAPRODAJ.
Hiša, 20 sob, elek. kopališče, vse v dobrem stanju, kot nova, \$12.300. Hiša na Glass ave. 5 sob, 3 garaže, cena \$4.300. Takoj \$100, drugo kot rent. Dve hiši na 63. cesti, na 63. cesti, cen. \$3.500. Dve hiši skupaj, elek. kopališče, furas, vsaka po 2 družini, cen. \$10.500. Hiša z 12 sobami, lot 40X 150, cena \$6900.
Vse te hiše so v bližini slovenske šole. Vprašajte na 6108 St. Clair ave. (112)



Ali veste za kaj tako uspešnega in ekonomskega kot je mazola za kuhanje.

Ko boste enkrat uporabili Mazolo za pečenje, izdelovanje kekov in za salate, ne bosta nikdar brez nje.

Mazola ni samo tako DOBRA ko je maslo in le BOLJŠA kot mast za pečenje, izdelovanje kekov in pajev, pač pa stane tudi primerno manj kot ono dvoje.

Mazolo lahko uporabite za kaj drugega tudi potem, ko boste enkrat pekli ribe, čebulo ali česenj, kajti Mazola ne prenaša nobenega duha z ene hrane na drugo.

Ko boste pekli ribe v Mazoli, odlite olje in lahko napravite z njim kek.

Pri izdelovanju kekov in pajev uporabite 1/4 do tretino MANJ.

Mazole kot bi uporabili masla ali masti. Kajti Mazola je 100 odst. čisto olje. Ne vsebuje vode kot je vsebujeta maslo in mast. Velika kuharjev ima za salato rajši Mazolo kot pa olivno olje kajti Mazola je čista ter zadaja delikaten okus salati. Poleg tega pa tudi stane skoraj polovico manj kot pa olivno olje. Mazola se vzdrži v vsakem vremenu. Ne bojta se, da bi postala žarka.

Zakaj ne kupite še danes ene kane ter se priučite boljšemu kuhanju za manjšo ceno.

CORN PRODUCTS REFINING COMPANY
17 BATTERY PLACE, N. Y.

MAZOLA

AVTOMOBIL NAPRODAJ, Ford, 1916, v dobrem stanju, cena \$350. Vprašajte 6424 Spilker ave. M. Jalovc po 7. uri zvečer. (112)

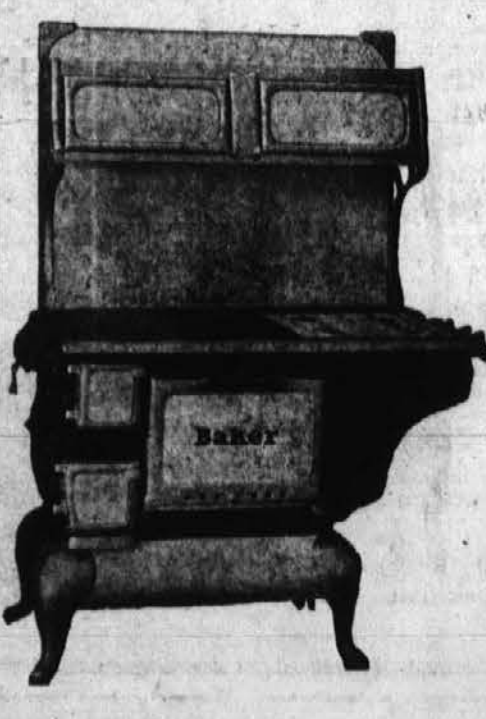
DVE SPALNI SOBI se oddasi v najem. 7.02 Becker Ct. (113)

SOBA SE ODDA v najem za enega fanta, brez hrane. 1032 E. 70th St. (113)

ODDA SE V NAJEM 3 sobe, poceni, za moža in ženo, brez strok. 898 E. 137th St. pri Kolmanc. (113)

ODDA SE FRONT SOBA za dva fanta, s hrano ali brez. 1545 E. 47th St. (113)

Razprodaja Peči.



Zavedajte se, kaj to pomeni: Bliža se zima, in peči so silno poskočile v ceni, toda mi vam nudimo sedaj peči po skrajno znižanih cenah. Peči za gretje ali kuhanje.

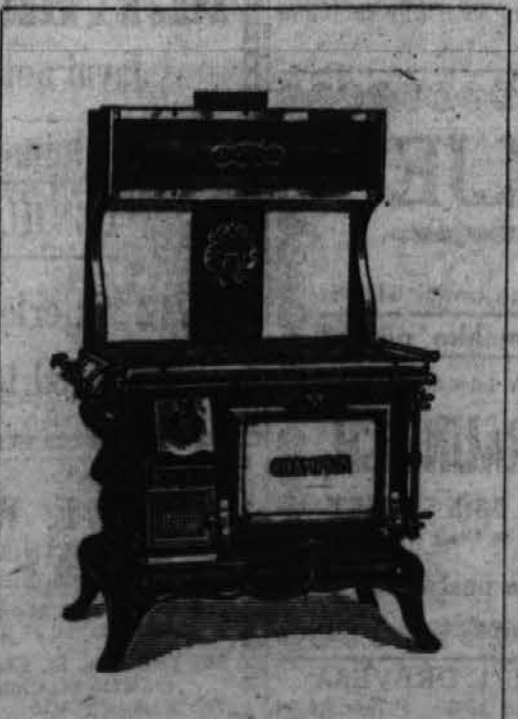
Ne bodete se kesali, če pridete k nam in poskusite. Sedaj je vaša prilika, da dobite izvrstne peči.



50% CENEJSE KOT DRUGJE.

Poleg tega imamo lepo zalogo dobrega pohištva po znižanih cenah.

Kdor kupi za \$75. ali več dobi zastonj cel set lepe namizne posode.



THE STAR FURNITURE CO.
5824 ST. CLAIR AVE.